

Høgni Djurhuus
fekk Móðurmáls-
viðurslønina
2012

UMAFTUR AFTURUM

Ársins sjúka er invidia

MYND: HEINESEN MYNDIR

Eina ferð varð talt, hvør var oftast í Degi og viku júst tað árið.

Sjálvandi var ein politikari fremstur. Minnst meg rætt Jógvan Sundstein, sum tá var løgmaður.

Tímdi onkur at telja í dag, hvat evni er oftast í føroyskum fjølmiðlum, er eingin ivi um úrslitið. Tí er óneyðugt at telja. Úrslitið er sjúk, helst ólekjandi sjúk, og sjúk fólk.

Besti heilivágurin, pengar, fæst ikki. Hann er ov dýrur.

Ein føroysk sjúka, sum er ólekjandi, er øvundsjúkan. Hví fær hvør Janus og ikki Hanus?

Rættilig farsótt, tí ein bankaforstjóri, sum ikki er bankaforstjóri ella bara bankastjóri longur, dugdi at áseta sítt eigna virði og hegnisliga at selja seg dýrt. Dugdi at krevja løn og fráfaringsløn sambært egnari meting og fáa hana, óført. Neyvan limur í nøkrum fakfelagi, tí tað kynstrið, at fáa lønir, sum nytta nakað, duga fak-

feløg ikki. Lønarhækking, sum uttan svørðsslag er minni í prosentum enn arbeiðsloysið, er góðtíkin, hóast vit fóru eftir meira, men hetta var tað, sum til bar at fáa hesaferð, tíverri, tíverri. Tit kenna plátuna, undirskrivaðu landaplaguna.

Tað ringasta við øvundssjúkuni er, at eingin heilivágur nyttar móti henni. Og hon er ikki serlæknagrein. Hví skulu onnur fáa meira enn eg? Øvund er ein av sjeiðssyndum. Tey, sum synda, fara beina leið til Helvitis. Men heldur tað enn at gleðast saman við teimum, sum duga, sum vita, hvat tey eru verd og duga at selja sítt virði.

Øll áttu vit at kravt meira. Og ikki bara kravt, men kravt líka til kravið gevur kravda úrslitið.

Komið øll við, krevjið, krevjið nóg styttri skúlavegir millum alt annað, hundrað serlæknar, fimmti milliónir til hetta og tríhundrað til hatta, meira, meira, meira av øllum.

Ella taka vit hin móguleikan, gleiva niður í hina veitina. Eisini í Føroyum grótu fólk, tá Kennedy forseti varð skotin í bestu harutið í Dallas. Tey grótu, tí tað var hann, sum segði, at spyr ikki, hvat land títt kann gera fyri teg, men, hvat tú kanst gera fyri land títt. Soleiðis var John F. Kennedy, eitt gott fólk, sum siteraði Bibliuna, hildu føroyingar, og soleiðis eru føroyingar. Landið skal einki gera fyri meg. Eg skal gera alt tað, eg megni, fyri land mítt, hóast tað bara er eitt hjáland. Eg krevji einki, eg bara

lati. Soleiðis eru føroyingar, og tí er figgjarlógin ikki størri enn hon er.

Og studentaskúlabørn rinda sínar p-bøtur við gleði. Koyra fyrst heim til foreldrini eftir pengum í fríkortinum og so á Posthúsið at gjalda. Og fáa p-bót í gongugøtuni.

Egoisma er eitt ljótt orð. Tað er átta deydssyndin at vera góð/ur við seg sjálva/n. Sjálvkærleiki er forboðin ást. Tann, sum elskar seg sjálva/n, fer beina leið, ongastaðni inn á vegnum, í ævigt hitarúm.

Vantandi egoisma ger fólk strongd, tí tey bara hugsa um onnur. Hvat kann, ella hvat skal, noyðist eg at gera fyri onnur?

Men tað ger einki. Strongd er hervilig sjúka, so sigst. Men hon kann lekjast. Egoisma er ikki ein sjúka, hon er ein synd, ein deyðilig synd, sigst. Men eingin er deyð av at røkja seg sjálva fyrst og síðani øll hini.

Annars: hatta innfluttaúr Danmark halloweenvikuskið, fríggjadagur 13. er annars í dag, hatta vikuskiftið, sum stormur og regn vóru bæði fullu samdøgur, sá eg norðlýsi, grátt norðlýsi, á asfaltinum.

Stóð og krokaði undir einum gráum vegg. Tá vindurin spældi við vatnið á vegnum, var tað sum at síggja norðlýsi, men hetta var bara grátt. Eitt grátt frábrigdi í øllum tí gráa.

Ársins sjúka aftur í ár er kronisk, hon eitur invidia, øvund, deydssynd.

10
skjótir

Snorri Brend

Yrki: Stuðul hjá Almannaverkinum
Bústaður: Viðareiði (750 Paradis)

Hvat ætlaði tú at blíva, tá tú bleivst vaksin?

– Flogskipari ella brandmaður. At tað so gjørdist innan heilsuverkið, hevur helst við áhuga mín fyri øðrum menniskjum at gera – tí veika, eins væl og tí fríska.

Hvat burdi hitt kynið vitað um títt kyn?

– At vit menn kunnu gera fleiri ting samstundis; og at vit kunnu fremja ótrúlig brøgd, um vit bert fáa eitt sindur av rósi.

Hvat burdu børn vitað um tað at verða vaksin?

– At okkara treytaleysi kærleiki til børn okkara varir alt lívið.

Hvat var seinasti dreymurin, tú gjørdi til veruleika?

– At eg tók við avbjóðingini frá Hvannasunds kommunu at skriva bók um bygdina Norðdepil, sum fyllir 150 ár næsta ár.

Um eg tordi, hevði eg...

... viljað siglt saman við Sankta Brendan, sum fór úr Írlandi til Føroyar og Ísland til Amerika í einum skinnbáti fyri heili 1500 árum síðani. (Eg eri ikki serliga góður svimjari)

Hvat hevði gjørt heimin til eitt betri stað?

– Um menniskju dugdu betur at tosa opið og fyrigeva hvør øðrum – og koma víðari.

Nær vart tú seinast veruliga ovfarin?

– So seint sum í morgun, tá eg kundi vakna frískur og væl upplagdur, á veg til eitt sera áhugavert og spennandi starv. Hetta er ikki nøkur sjálvfylgja.

Enda setningin: Tað seinasta, tú hevur lært, er at...

... tað er ongantíð ov seint at byrja av nýggjum.

Tann støduga ringa samvitskan snýr seg um, at...

... matur framvegis er mín lívrættur.

Enda setningin: Føroyingar áttu í størri mun...

... at sæð tann týdning, sum tann kristni mentanararvur okkara hevur fyri gerandisdag okkara.

